

FILOZOFICKÁ FAKULTA Univerzita Karlova

Ústav světových dějin

Posudek oponenta diplomové práce

Jméno a příjmení studenta/studentky: Bc. Pavla Chmelíková

Název práce: OTÁZKA NÁSTUPNICTVÍ JAKUBA, VÉVODY Z YORKU, ZA VLÁDY
KARLA II. STUARTA

Jméno oponenta práce: PhDr. Pavel Vodička, Ph. D.

1. Heuristika (hodnocení známkou 1, 2, 3, 4 – v případě hodnocení 3 a 4 musí autor posudku slovně formulovat hlavní výtky)

1.1 Hodnocení použité literatury a pramenů	2
1.2 Úplnost použitých zdrojů z hlediska současného stavu bádání	2

Stručné hodnocení:

- *Autorka čerpala převážně z anglo-jazyčných zdrojů. Pokud jde o citovanou literaturu a prameny, k výběru nelze namítat nic zásadního. Přesto si neodpustím jednu výtku, která směřuje k nejčastěji citované monografii H. Pearsona, Karel II, Ostrava 2001 (Charles II: his life and likeness, Heinemann 1960, 274 s.). Vzhledem k jednoznačně nejvyššímu počtu citací (71) se nemohu zbavit dojmu, že výše uvedená publikace posloužila autorce jako hlavní zdroj inspirace. Ačkoli v přehledu použité literatury a pramenů autorka uvádí relativně rozsáhlý výčet primárních i sekundárních zdrojů, nelze pominout, že některé cituje pouze jednou, mnohdy pouze v přehledu dosavadního bádání, viz kapitola 1.1. V každém případě nepovažuji za vhodné uvádět v seznamu literatury nebo článků tituly, k nimž neexistují žádné citace v textu, viz CRUICKSHANKS, E. (ed.), The Stuart Courts, History Press 2000, JONES, N., The House of Stuart, in: Britain, Vol. 79, No. 4, 2011, s. 83–90. Co se týká úplnosti použitých zdrojů, domnívám se, že by diplomové práci prospělo, pokud by autorka neobracela svou pozornost pouze na publikace orientované na problematiku vlády Karla II. V britské historiografii existuje několik kvalitních monografií k tématu Jakuba II., například Miller J., James II: A Study in Kingship, London 1978 nebo*

FILOZOFICKÁ FAKULTA Univerzita Karlova

Ústav světových dějin

Haswell J., James II.: Soldier and Sailor, London 1972, které mohla při kompozici diplomové práce využít.

2. Řešení problému (hodnocení známkou 1, 2, 3, 4 – v případě hodnocení 3 a 4 musí autor posudku slovně formulovat hlavní výtky)

2.1 Volba cíle práce odpovídá zadání	1
2.2 Cíl z hlediska metodologie oboru je zvolen relevantně	1

Stručné hodnocení:

Cíl diplomové práce, analýza klíčových aspektů a okolností ovlivňujících problematiku nástupnictví Jakuba II., byl z hlediska metodologie oboru zvolen relevantně.

3. Hodnocení struktury práce (hodnocení známkou 1, 2, 3, 4 – v případě hodnocení 3 a 4 musí autor posudku slovně formulovat hlavní výtky)

3.1 Je struktura práce logická	1
3.2 Odpovídá struktura práce metodologii a metodám deklarovaným v úvodu práce	1

Stručné hodnocení:

Struktura diplomové práce je logická a přehledná. Autorka stanovila jasně vymezený chronologický úsek, který doplňuje analýzou specifických událostí, jež jsou z jejího pohledu relevantní a jejichž skladba tvoří ucelený rámec.

4. Hodnocení kvality textu práce (hodnocení známkou 1, 2, 3, 4 – v případě hodnocení 3 a 4 musí autor posudku slovně formulovat hlavní výtky)

4.1 Analýza pramenů a literatury	2
4.2 Interpretace pramenů a literatury v jejich vzájemných souvislostech	1

Stručné hodnocení:

Ústav světových dějin
Filozofická fakulta Univerzity Karlovy
nám. Jana Palacha 2, 116 38 Praha 1
IČ: 00216208
DIČ: CZ00216208

Tel.: (+420) 221 619 207

usd@ff.cuni.cz
<http://usd.ff.cuni.cz>

FILOZOFICKÁ FAKULTA Univerzita Karlova

Ústav světových dějin

Analýze pramenů a literatury se autorka věnuje v kapitole 1.1, přičemž v uvedeném rozsahu ji lze považovat za přiměřenou. Její tvrzení, že britská historiografie nevěnuje problematice nástupnictví Jakuba z Yorku na anglický trůn větší pozornost než jako „jedné“ z příčin Slavné revoluce, však musím odmítnout. Vezmeme-li v úvahu například monografie obou výše zmíněných autorů (Johna Millera, Jocka Haswella), je evidentní, že věnovali mimo jiné také značnou pozornost problematice vylučovací krize a rozhodně nepředstavují jediné dostupné publikace k danému tématu. V případě interpretace použitých pramenů a literatury v jejich vzájemných souvislostech ale nelze diplomové práci nic zásadního vytknout.

5. Kvalita zpracování (hodnocení známkou 1, 2, 3, 4 – v případě hodnocení 3 a 4 musí autor posudku slovně formulovat hlavní výtky)

5.1 Stylistika a pravopis	2
5.2 Použitá terminologie	2

Stručné hodnocení:

- *Stylistiku diplomové práce hodnotím jako velmi dobrou. Gramatickou úroveň práce však snižuje relativně četný výskyt pravopisných chyb.*
- *Pokud jde o použitou terminologii, některé výrazy nepovažuji za nejvhodnější, například „potlačování katolíků a prelátů ve všech třech království“ na straně 18, „účastnil se duchovních festivů“ na straně 20. Zvážil bych rovněž autorčin překlad velitele královského námořnictva (Lord High Admiral), vhodnějším překladem je podle mého názoru lord nejvyšší admirál, nikoliv velkoadmirál. Autorce bych dále doporučil, aby se vyvarovala nejednotného překladu cizích jmen, například Jindřiška Marie na straně 21 nebo Henrietta na straně 14. Vzhledem k povaze práce není vhodné užívat přezdívku (Minette), nejedná-li se o citaci z korespondence mezi Karlem II. a Jindřiškou, vévodkyní Orleánskou, viz například strana 31. Autorčino tvrzení, že „kancléř pokladu (Chancellor of the Exchequer) byl de facto ministrem financí“, je poněkud zavádějící,*

FILOZOFICKÁ FAKULTA Univerzita Karlova

Ústav světových dějin

neboť ministrem financí byl de facto i de iure lord nejvyšší strážce pokladu (Lord High Treasurer), jemuž byl podřízen právě kancléř pokladu, viz strana 46.

6. Celkové hodnocení v rozsahu nejméně 500 znaků:

*Diplomová práce Pavly Chmelíkové představuje analýzu problematiky spojené s nástupnictvím Jakuba, vévody z Yorku, za vlády Karla II. Stuarta. Text se opírá o relativně rozsáhlý počet vydaných pramenů a odborné literatury, má přehlednou a logickou strukturu. Pokud jde o analýzu pramenů, literatury a jejich interpretaci, nelze autorce vytknout nic zásadního. Vzhledem k cílům a celkovému rozsahu diplomové práce by si závěr zasloužil nepochybně více než pouhé tři strany; očekával bych autorčin detailní rozbor dosažených cílů na základě provedené analýzy. Některé závěry jsou navíc zčásti diskutabilní. Karel II. nikdy nezvažoval podporu nástupnictví svého nemanželského syna, vévody z Monmouthu, neboť za jediného legitimního následovníka považoval vlastního bratra Jakuba, vévodu z Yorku. Jakékoli obavy, že by Monmoutha zcela ovládli whigové, byly za těchto okolností irelevantní. Návrh předložený králem v průběhu zasedání parlamentu v Oxfordu (1681) spočívající v radikálním omezení prerogativ Koruny a zřízení institutu regentství představoval nejzazší ústupek, jenž byl Karel II. ochoten učinit. Klíčovou roli sehrálo panovníkovo vytrvalé lpění na principu legitimacy, což v textu několikrát naznačuje ostatně sama autorka. Přestože práce Chmelíkové nepřináší nikterak nové závěry, musím ocenit, že téma, které si autorka vybrala ke zpracování, není v českém prostředí zcela obvyklé. Navzdory některým dílčím výtkám mohu konstatovat, že studie Pavly Chmelíkové splňuje nároky kladené na diplomovou práci, a tudíž ji **doporučuji** k obhajobě.*

7. Otázky a připomínky k obhajobě:

Hlavní cíl opozice v čele se Shaftesburym spočíval v zajištění protestantského následníka. Jaké další cíle v dlouhodobějším horizontu sledovali odpůrci Koruny zejména v ekonomické a náboženské rovině?

FILOZOFICKÁ FAKULTA
Univerzita Karlova

Ústav světových dějin

Navržená známka: velmi dobře

Datum: V Miletíně 01. 09. 2019

Podpis: